

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Desatero a jeho vliv na každodenní život obyvatel obce Vrábče

Autor práce: Šárka Švecová

Studijní obor: Pedagogika volného času, kombinované studium

Posudek vypracoval: Mag. Tomáš C. Havel, Dr. theol.

Datum: 3. 6. 2020

Autorka se ve své bakalářské práci pokusila tematizovat fenomén Desatera a jeho relevantnosti pro obyvatele konkrétní obce, ze které sama pochází. Práce tak zaslubuje reflexi skýtající zajímavé poznatky, zvláště pro současnou historii obce.

Název práce je v souladu s jejím obsahem. Pro položení výzkumné otázky: „Má Desatero vliv na každodenní život obyvatel obce Vrábče?“ a „Vnímají obyvatelé obce Vrábče aktuálnost jednotlivých příkázání? Žijí a jednají v jejich souladu bez ohledu na náboženské vyznání?“ (s. 29) bych doporučil najít méně uzavřený typ formulace, aby analýza závěrů dotazníkového šetření mohla být širší než jen odpovědi typu „ano“/ „ne“.

V teoretické části (kap. 1-3) autorka představuje obec Vrábče, její historii a současnost se zvláštním zřetelem na religiozitu obyvatel obce (s. 7-12), přibližuje konkrétní obsahy Desatera (s. 13-25) a konečně se zamýšlí nad mírou religiozity v současné společnosti (s. 26-28).

Při představení obce Vrábče autorka velmi vhodně pracuje nejen s obecně dostupnými zdroji, ale také zahrnuje rozhovor s kronikářkou obce. Kvalitě práce by prospělo, kdyby některé informace byly doloženy odkazem na konkrétní zápis v kronice.

Od studentky teologické fakulty bych očekával více diferencovaný přístup k tématu Desatera zahrnující např. i biblicko-teologickou diskuzi a ne jen velmi strohé a stereotypní „katechismové“ porozumění, když píše: „Desatero je sbírka zákonů, kterou uzavřel Bůh na hoře Sinaj s izraelským lidem. Jedná se o pravidla lidského chování a jednání, kterými se dodnes řídí křesťané i židé po celém světě.“ (s. 6, podobně i s. 42) nebo „Jedná se o pravidla chování, kterými se křesťané i židé po celém světě řídí dodnes. Týkají se etických otázek, jsou to to základní slova a vzorce, který by měla určovat naše jednání“ (s. 13).

Témata jednotlivých částí Desatera autorka pojednává velmi vyčerpávajícím způsobem na základě prezentace obsahů v katechismu. Možná by bylo vhodnější se více odvolávat na Katechismus katolické církve než na jeho sekundární produkt YouCat.

V podkapitole 3.1 „Desatero: svoboda, její ohrožení nebo morální zásady i v současné době?“ se autorka literární formou vzdaluje odbornému textu a bez relevantních odkazů nabízí spíše vlastní úvahu.

V empirické části (kap. 4) autorka realizuje dotazníkové šetření mezi obyvateli obce Vrábče a popisuje jeho formu a průběh. Za zmínku stojí vysoká míra návratnosti (84%) ze 130 dotazníků. Vzhledem k počtu obyvatel obce Vrábče (625 dospělých obyvatel) by stálo za to distribuovat dotazníků ještě více, což však je náročné pro realizaci.

Autorka přehledně v grafech prezentuje sesbíraná data, ale bohužel trochu nešťastně jejich prezentaci prolíná s jejich vyhodnocením, které by si zasloužilo samostatnou kapitolu.

Citace a odkazy na literaturu uvádí autorka ve standartním formátu. Na některých místech, jako např. zmínka o statistických údajích sčítání obyvatel (s. 14) nebo tvrzení, že Česká republika patří mezi nejvíce sekulární země světa (s. 27) by bylo vhodné také odkázat na příslušný zdroj. Jindy bych doporučil více se odvolávat na autora, než na konkrétní knihu, místo „V knize Desatero božích přikázání dochází k doznání...“ uvést „Otto Hermann Pesch píše, že...“ (s. 16) Jindy bych přivítal odkaz na zdroje, na základě kterých autorka formuluje tvrzení jako: „Jen tak by se dalo čelit náladě v postmoderní době, kdy je všechno relativní a žádné morální zásady nejsou absolutně platné.“ nebo „V této souvislosti se objevují názory lidí z církve i mimo ni, že by se mělo Desatero rehabilitovat.“ (s. 26)

K práci je přiložen vzor dotazníku a přepis rozhovoru s kronikářkou obce.

Návrh otázky pro obhajobu:

Jak byste, s ohledem na vztah Desatera a současného života obyvatel obce Vrábče, zdůvodnila závěrečné tvrzení vašeho šetření: „Z dotazníkové formy výzkumu vyplývá, že se vrábectví rozhodují více pod vlivem etických norem nebo vlastního svědomí, než pod vlivem Božích přikázání. Ačkoliv mnohé jejich odpovědi s nimi byly v překvapivém souladu.“?

Závěrečný výrok:

Diplomová práce splňuje po obsahové i formální stránce dané požadavky, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Návrh hodnocení na základě posouzení práce: velmi dobré (2) až dobré (3), dle průběhu obhajoby.

V Českých Budějovicích, dne 3. 6. 2020

Tomáš C. Havel
oponent práce